

P Á L Y A M Ű

A Budapest Környéki Törvényszék elnöki álláshelyére kiírt pályázathoz.

Bevezetés

A törvényszék elnökének feladat és hatáskörét a Bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi) határozza meg, a 119.§.-122.§.-ban.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező 6/2015.(XI.30.) OBH utasítás (Igazgatási Szabályzat) 23.§.-26.§. tételesen felsorolja a törvényszék elnökének feladatait.

A Budapest Környéki Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatának 2.§.-4.§., valamint a 41.§. rögzíti a törvényszék elnökének feladat – és hatásköreit.

A pályaműben eltekintek ezek felsorolásától, hiszen ezek mindenki számára ismert rendelkezések, és természetesen az elnöki tisztség ellátása során irányadóak.

A pályamű ezek és az OBH elnökének stratégiai célkitűzései figyelembevételével készült azzal, hogy az OBH elnöke által meghatározott, a bírósági szervezetre vonatkozó stratégiai célok szervezeti szintű végrehajtásának módját és ütemezését kell a BKT elnökének meghatározni.

A pályaműben igyekszem röviden és összefoglalva vázolni az elképzeléseimet arról, ezeknek a jogszabályi előírásoknak, illetve stratégiai célkitűzéseknek, a szervezet hatékony irányításával kapcsolatos követelményeknek milyen szempontok szem előtt tartásával és milyen eszközökkel szeretnék a pályázatom sikere esetén eleget tenni.

Igyekszem továbbá röviden összefoglalni azokat a célokat, amelyeket el szeretnék érni, azokat az eszközöket, módszereket, amelyekkel a cél elérését lehetőnek látom és azokat az elképzeléseket, amelyek megvalósulása esetén a BKT, mint szervezet elfoglalhatja méltó helyét a bírósági szervezetben, kiaknázva azt a tudást, tapasztalatot, amely a bírói, igazságügyi alkalmazotti létszámban rendelkezésre áll.

Természetesen az egyes célkitűzések esetében nem minden részletre kiterjedő cselekvési tervet szeretnék bemutatni, hiszen így ez a pályamű kereteit meghaladná, csak a főbb irányok bemutatására helyezem a hangsúlyt.

A statisztikai adatokat is csak ott hívom segítségül, ahol a rövid és hosszú távú célkitűzések esetében az elérni kívánt cél és az eszközök bemutatásánál ez szükséges, a BKT működését leíró statisztikai adatok az éves törvényszéki elnöki beszámolókból megtalálhatóak, elérhetőek.

1. A szervezeti célkitűzés.

A célkitűzés meghatározása elsődleges kell, hogy legyen, hiszen tudnunk kell azt, hogy mit szeretnénk elérni, milyen határidővel és ennek ismeretében lehet a cél eléréséhez szükséges utat kijelölni.

A Budapest Környéki Törvényszék, mint szervezet **célkitűzése alapvetően az Országos Bírósági Hivatal elnöke által meghatározott stratégiai célok elérése**, amelyek mentén valamennyi bírósági szervezetnek működnie kell.

Ezek a célkitűzések:

- a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítékezzenek
- az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása
- tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása és hasznosítása
- integritás, az ítélezési és igazgatási munka átláthatósága, kiszámíthatóság és ellenőrzöttség
- a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése
- a képzési rendszer fejlesztése, a többi hivatásrenddel való együttműködés

Ezen stratégiai célok elérése a BKT valamennyi bírójának érdeke is, hiszen a magas színvonalú, időszerű ítékezést csak a megfelelő munkateher biztosításával lehet elérni, a vezetőnek pedig a legfontosabb feladata ehhez a bírák nyugodt, kiszámítható munkavégzésének és az ehhez szükséges munkatehernek a biztosítása kell, hogy legyen.

Az OBH elnökének stratégiai céljai elérése és a pályázati kiírásban előírt szempontok mellett – illetve azzal összhangban, **kiemelt célként** határozom meg:

- a munkateher csökkentését,
- az időszerűségi mutatók javítását,
- a dolgozói és ügyfél-elégedettség növelését,
- a külső és belső kommunikáció erősítését,
- az országos programokban való részvétel erősítését,
- az integritást,
- a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítését és segítését,
- a képzési és szakmai támogatási rendszer megújítását.

Szeretném a pályázatom sikere esetén elérni azt, hogy a Budapest Környéki Törvényszék bírának munkaterhe csökkenjen, ne haladja meg az országos átlagot egy ügyszakban sem olyan kiugró módon, ahogy az most egyes területeken tapasztalható. A BKT járjon élen a színvonalas ítélkező munkában, az új, innovatív módszerek, fejlesztések alkalmazásában és az országos programok megvalósításában.

Hiszem azt, hogy a stratégiai célkitűzések megvalósításával és a rendelkezésre álló igazgatási eszközökkel, lehetőségekkel ez a cél elérhető.

2. A stratégiai célok eléréséhez vezető út.

Ahhoz, hogy a szervezeti célkitűzések elérhetőek legyenek, meg kell teremteni annak a feltételeit, hogy a hatékony igazgatási módszerek érvényesülhessenek, ki kell alakítani a szervezeti kereteket, a működés sajátosságaihoz igazítva.

A célok eléréséhez vezető úton először **helyzetfelmérést, elemzést** kell készíteni. Ennek keretében fel kell mérni a szervezet jelenlegi állapotát, a rendelkezésre álló eszközöket, a humán és tárgyi erőforrásokat.

A célok elérésére **stratégiát** kell kidolgozni. Ennek a stratégiának a központi igazgatás által meghatározott elvek szerint megalapozottnak, kiszámíthatónak, átláthatónak, egyértelműnek és komplex szemléletűnek kell lennie. A stratégia kidolgozásába be kell vonni a vezetőket és minél nagyobb számban az eziránt érdeklődő bírakat. A stratégiát és az elérni kívánt célt mindenkivel meg kell ismertetni, kommunikálni kell.

Rendszerszemléletű gondolkodásra van szükség az igazgatásban is. A BKT nagy létszámú, széttagolt szervezet, fizikailag elkülönült és egymástól földrajzilag is távollévő szervezeti egységekkel (Vác és Nagykőrös között 136 km a távolság). Mégis, mint törvényszéket egységként kell kezelni. Ugyanakkor az egyes járásbíróságok eltérő problémákkal küzdenek, eltérő sajátosságok jellemzik őket. Ez a különbözőség az ügyek sajátosságaiból, jellegzetességéből, ez pedig a társadalmi, gazdasági környezet eltéréséből fakad elsősorban.

Ha pedig abból indulunk ki, hogy az egyes járásbíróságok között ilyen különbségek vannak, akkor képesnek kell lennie arra is az igazgatásnak, hogy az **eltérő sajátosságokat** megértő és figyelembe vevő válaszokat adjon a problémákra, egyes helyzetek kezelésére.

Úgy gondolom, hogy a méret és a széttagoltság miatt a **regionalitás** elvét a mainál is hangsúlyosabban kellene megjeleníteni és kihasználni. Célszerűbb és hatékonyabb lenne egyes szervezeti egységeket együtt kezelni, például az ügyeleti rendszer megszervezése, a képzések, a kirendelések, az ügyfélszolgálat napok megszervezése és megtartása, vagy akár a hivatásrendekkel való kapcsolattartás terén is.

3. Vezetési elvek.

A vezetés klasszikus értelemben olyan tevékenység, amely célokat tűz ki, a célok elérését szolgáló erőforrásokat biztosítja, kialakítja és működteti a szervezetet, a szervezetet alkotó embereket motiválja.

A vezetői tevékenység, a hatékony bírósági igazgatás ismérve álláspontom szerint a következetesség, kiszámíthatóság, nyitottság, a megfelelő kommunikáció és a proaktivitás, amely szükséges a megalapozott vezetői döntések meghozatalához. Fontos a döntések előtti tájékozódás, a döntést követő tájékoztatás és a döntés hatásának felmérése, monitoringozása.

A bírósági szervezetben vezetőnek lenni felelősséggel járó rang és megtiszteltetés. Ugyanakkor vezetőnek lenni **szolgálat** is egyben, hiszen az igazgatási vezető **alapvető feladata**, hogy a bírák hatékony munkavégzésének feltételeit biztosítsa, **segítse** azt, hogy a bírák adminisztratív terhei csökkenjenek, a szervezetben a hatékony humán erőforrás-gazdálkodással és a kompetencia alapú munkavégzés megvalósításával a munkaterhet csökkentse és kiegyenlítse. Mindent el kell követnie továbbá annak érdekében, hogy az OBH Elnöke által meghatározott stratégiai célkitűzéseket az általa vezetett szervezeti egységben elérje.

A vezetésben pályázatom sikere esetén támaszkodni kívánok vezetőtársaimra, a bírói tanácsra és valamennyi kolléga ötleteire, javaslataira az együtt megfogalmazott közös cél elérése érdekében.

3.1. Nyitottság.

Az új igazgatási módszerek, az országos programokban való részvétel, a belső és külső kapcsolatok erősítése hozzájárulhat egy újfajta gondolkodás meghonosításához, amely a nyitottságot, a szervezeti és egyéni nyitottságot erősíti, segít abban, hogy az új módszereket, a változásokat, amelyektől eredendően mindenki tart, könnyebben tudják elfogadni. Meggyőződésem, hogy ezzel a szemlélettel a mai felgyorsult és változó világban az ítélkező munka, mint a bírói alaptevékenység hatékonysága is növekszik.

3.2. Rugalmasság

A társadalmi igényekhez, elvárásokhoz történő alkalmazkodás – természetesen nem a döntésekre vonatkozóan, hiszen a bírói függetlenséget mindig meg kell őrizni – a bírósági szervezettől is elvárható, alkalmazkodni kell a megváltozott környezethez, alkalmazni kell a modern technológiai vívmányokat (amelyekben a magyar bírósági szervezet egyébként az élen jár európai összehasonlításban). Csak így lehet a társadalmi elfogadottságot és ezáltal az igazságszolgáltatás hatékonyságát növelni. Képesnek kell lenni szervezeti szinten a változásokra azonnal és a megfelelő válaszokat adva reagálni.

3.3. Átláthatóság, kiszámíthatóság

Nagy jelentőséget tulajdonítottam mindig a belső és külső kommunikáció erősítésének. Ezt szeretném a BKT-n is megvalósítani. Erről az 5.5. pontban részletesebben kifejttem az álláspontom.

A döntések és azok hátterének megismertetése, az információ-áramlás biztosítása, a kiszámíthatóság a szabályozott folyamatok által, a különböző intézkedési protokollok, nyomvonalak kidolgozása mind az átlátható igazgatási működést tudják biztosítani, amely a hatékonyságot is növeli.

A központi igazgatás által biztosított más lehetőségeket is célszerű a működés során kihasználni. Ilyen például az elsőként az OBH munkacsoportok működése során már régóta alkalmazott VIBE felület, amelyet a belső kommunikáció eszközeként is lehetne használni. Ide kerülhetnek feltöltésre az igazgatási anyagok, szakmai (kollégiumi) tartalmak, fórumfelületet lehet kialakítani, ahol a nem egy bíróságon dolgozó kollégák is közvetlen kommunikációt tudtak folytatni egymással.

3.4. Együttműködés.

Szeretném mind a belső, mind a külső együttműködéseket erősíteni, szervezeti és egyéni szinten is.

Az Országos Bírósági Hivatalban kialakított gyakorlatnak megfelelően szeretném bővíteni a munkacsoporti rendszert egyes területeken, ami több előnye mellett azzal is jár, hogy a kollégák (bírák, titkárok, igazságügyi alkalmazottak), rendszeres és közvetlen kapcsolatban állhatnak ezáltal egymással, együtt tudnak dolgozni egy feladat megoldásán.

Ez is egyfajta nyitott szemléletet erősít, és bár a bírói munka hagyományosan „magányos” tevékenységként van aposztrofálva, úgy gondolom, hogy a team-munka, a tudásmegosztás, a másik gondolkodásának megismerése a hatékonyságot növelő lehetőség. Szükség van erre az ugyanazon bírósági szinten dolgozó kollégák esetében, de ugyanilyen fontos a járásbíróságok és a törvényszék, illetve a törvényszék és az ítéletábra közötti élő és folyamatos kapcsolat, kommunikáció az időszerűség és a megalapozottsági mutatók javítása érdekében is.

A külső kapcsolatokat is nagyon fontosnak gondolom és az 5.8. pontban ezeket részletezem. Nagyon fontos az, hogy a BKT a bírósági szervezetben a mostaninál sokkal együttműködőbben, nyitottabban működjön, csak így tudja ugyanis az őt megillető szerepet betölteni, illetve a bíró kollégák számára is az egyéni motivációk kiteljesedését biztosítani.

3.5. Tapasztalatsere.

A vezetői munkámhoz nagy segítséget jelentett, hogy részt vehettem és vehetek egyes központi igazgatási feladatokban, az OBH elnöke által létrehozott munkacsoportokban, projekteken.

Ezáltal rálátásom nyílt más bíróságok és a központi igazgatás működésére, lehetőségem nyílt a jó gyakorlatok, új gondolatok megismerésére.

A vezetői munkám során mindig nyitott voltam az új módszerekre, gondolkodásra, hiszen egy

állandóan és gyorsan változó világban csak megújulva tudunk lépést tartani és megfelelni az elvárásoknak.

Ezt a lehetőséget szeretném az eziránt érdeklődő kollégák részére is biztosítani, annak érdekében, hogy az általuk szerzett tudást és tapasztalatot a törvényszék érdekében tudják később kamatoztatni. Ez összefügg a 3.4. pontban írtakkal, amelyre ezúton csak visszautalok.

4. Beszámoló az elmúlt két évben a BKT-n végzett igazgatási tevékenységről

A Budapest Környéki Törvényszék elnökhelyettesi tisztségét megbízás útján 2016. szeptember 20. napja óta töltöm be. Az azóta eltelt időben volt alkalmam megismerni a BKT működését, struktúráját, szervezeti sajátosságait és azokat a speciális kihívásokat, amelyekkel szembe kell néznie.

A Budapest Környéki Törvényszék az ország második legnagyobb létszámú törvényszéke, szervezetileg és területileg is szétagolt. A méretéből adódó sajátosságok egyrészt nehézséget is jelentenek (főleg a területi szétagoltság miatt), ugyanakkor az itt rendelkezésre álló humán erőforrás nagy lehetőségeket is hordoz magában, amelyeket az optimális létszámgazdálkodás és a kompetencia-alapú foglalkoztatás követelményeinek megfelelően ki lehet használni.

Az elnökhelyettesi megbízásomat követően az egyik elsődleges feladatommak tekintettem a titkári munkateher mérés módszerének kidolgozását. A Budapest Környéki Törvényszék elnöke létrehozta a **Titkári Munkateher Mérési Munkacsoportot**, amely – az OBH Emberi Erőforrás Gazdálkodási Főosztályának segítségével- kidolgozott egy objektív adatokon alapuló mérési módszert. Ennek bevezetése 2016. november 15.-én megtörtént, azóta is folyamatosan alkalmazzuk és a gyakorlati tapasztalat azt mutatja, hogy alkalmas a titkári munkateher mérésére és a megalapozott igazgatási intézkedések meghozatalára. Természetesen, mint minden projekt esetében, itt is fontos volt az utánkövetés, a munkacsoport elemezte a gyakorlati tapasztalatokat és a szükséges kisebb korrekciókat végre is hajtotta.

Ezt, a munkacsoport által kidolgozott titkári munkateher mérési módszert 2016. őszén a Debrecenben megtartott „Jó gyakorlat” Börzén is bemutattuk, több törvényszéknek közvetlenül is átadtuk a kidolgozott módszert és megadtuk részükre a szükséges tájékoztatást, megosztottuk a gyakorlati tapasztalatainkat.

A munkateher mérés eredményéről, az annak alapján meghozott igazgatási intézkedésekről valamennyi vezetőt tájékoztatom.

Elkészítettem az engedélyezett és a tényleges bírói létszámhoz viszonyított igazságügyi alkalmazotti létszámot bemutató **aránytáblákat**, amelyekhez az OBH Emberi Erőforrás Gazdálkodási Főosztálya szintén segítséget nyújtott, amit ezúton is köszönök. Az aránytáblák

minden vezető részére megküldésre kerültek.

Az aránytáblákkal tudjuk követni a bírói létszám és az ügyforgalmi adatok egymáshoz való viszonyát, továbbá a bírói és igazságügyi alkalmazotti létszám arányát. Ez elsősorban a belső aránytalanságok kiküszöbölésében, a törvényszéken belüli arányos munkateher kialakításában nyújt segítséget.

Minden szervezeti egység ezen felül tájékoztatást adott arról, hogy az igazságügyi alkalmazottakat pontosan milyen **munkakörben** foglalkoztatják. Ezen adatok elemzését követően hozhatóak meg a szükséges igazgatási intézkedések a munkateher kiegyenlítése érdekében.

Természetesen a titkári munkateher-méréshez hasonlóan ez sem csak egy egyszeri felmérés kell, hogy legyen, hiszen a változásokat folyamatosan figyelemmel kell kísérni és ennek alapján a szükséges intézkedéseket meg kell hozni.

Fontosnak tartottam azt is, hogy azok a mutatók, adatok, ami alapján a **statisztika** készül, a valóságnak megfeleljenek. Az OBH Emberi Erőforrás Gazdálkodási Főosztályával a bírói munkateher felmérése során szembesültünk azzal, hogy a BIIR adatbázisa alapján készült statisztika, elsősorban a működő tanács számításának körében, eltérő adatokat tartalmaz.

Az OBH Statisztikai Osztályával együttműködve intézkedést hoztunk, amely alapján az egyes járásbíróóságok elnökei és a kollégiumvezetők áttekintették a BIIR-ben rögzített adatokat, azokat az informatikai főosztály segítségével „megtisztították”, így elértük azt, hogy az abban rögzített adatok mindenben a tényszerű és valós állapotot rögzítik.

Ugyancsak a BIIR adattisztítása miatt volt jelentősége, hogy a Budapest Környéki Törvényszék végrehajtói irodája vonatkozásában elrendeltem, hogy 2016. november 15. napjától kezdődően a BIIR-ben csak a törvényszéki végrehajtási „Vh” jelzésű ügyek kerüljenek rögzítésre, a törvényszéki végrehajtói „Mv” jelzésű ügyek ne.

Elrendeltem továbbá, hogy a jelenleg a BIIR-ben rögzített, folyamatos végrehajtói ügyeket 2016. december 31.-ig a BIIR-ből töröljék olyan módon, hogy azokat egyéb befejezésként vezessék ki (ez kb. 6500 ügyet jelentett). Ennek eredményeként a BIIR és az ennek alapján készülő statisztika 2017. január 1. napjától kezdve ebben a körben is a valós adatokat tartalmazza.

Szintén a végrehajtási ügyeket érintette, hogy 2017. január 1. napjától a korábbi gyakorlatot megváltoztatva elrendeltem, hogy a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság végrehajtási ügyei ott és ne a Budakörnyéki Járásbíróságon kerüljenek lajstromozásra.

Önálló hatáskörben eljárva intéztem az **iratselejtezések** felügyeletével kapcsolatos feladatokat. Szorgalmazom, hogy a selejtezésekre minden szervezeti egységben kerüljön sor, különös tekintettel azokra, amelyek várhatóan rövid időn belül másik épületbe költöznek. Indokolatlan lenne olyan iratok átszállítása, amelyek selejtezhetőek, más esetekben pedig az irattári kapacitás korlátozott volta is szükségessé teszi ezt.

Ezekon felül a Budapest Környéki Törvényszék elnökének határozata alapján többek között részt vettem vezetővizsgálatban, fegyelmi ügyek előkészítésében, a Fenntartható Fejlődés Program

koordinációjában, az egyes épületekkel (Szigetszentmiklós, M3) kapcsolatos szerződések előkészítésében.

Az OBH elnökének megbízásából irányítottam a Ráckevei és Szigetszentmiklósi Járásbíróság „szétválásával” kapcsolatos folyamatok koordinálását, vezetem a BKT ügyhátralékának kezelését szolgáló munkacsoportot, először tagként, majd jelenleg vezetőként veszek részt a BKT székház projektben és tagként az Érdi Járásbíróság felállítását szolgáló projektben.

4. A konkrét célkitűzések, feladatok elérésének eszközei

4.1 Az ítélezés személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása.

A célkitűzés meghatározását követően az igazgatási vezetés számára ez az elsődleges feladat.

4.1.1. A személyi feltételek biztosítása, a humán erőforrás gazdálkodás.

A törvényszék elnökének lehetősége az ítélezés **személyi feltételeinek** biztosítása körében kétirányú. Egyrészt, amennyiben ezt az ügyforgalmi adatok alátámasztják, az OBH elnökéhez fordulhat állandó (álláshely létesítése) vagy ideiglenes (kirendelés más törvényszékről) létszámbővítés érdekében.

Ezt azonban meg kell, hogy előzze a másik eszköz, a **belső aránytalanságok megszüntetése**, a munkateher kiegyenlítése. Amennyiben valamennyi lehetséges belső megoldást megtettünk, akkor lehet a külső segítség iránti kérelem előterjesztését megfontolni és megalapozni.

Az elsődleges cél azonban az, hogy a rendelkezésre álló létszámmal gazdálkodjon a szervezet olyan hatékonysággal, amely együtt jár hosszabb távon a munkateher egyénre vetített csökkenésével, és az időszerűségi mutatók javulásával.

A bírakat a lehetőséghez képest minél nagyobb mértékben fel kell szabadítani az adminisztratív terhek alól, annak érdekében, hogy az ítélező munkára tudjanak koncentrálni. Ez természetesen nem járhat a vezetői ellenőrzés eszközeinek gyengítésével, az egyensúlyt meg kell találni, amelyben az informatikai eszközök és az OBH kezdeményezésére az utóbbi időben kialakított informatikai alkalmazások (pl. VEIR), valamint a bírósági igazgatás további elektronizálását célul kitűző Digitális Bíróság projekt eredményei sokat segítenek.

Az OBH elnökének döntései nyomán az elmúlt években folyamatos volt a **létszámfejlesztés**, a BKT engedélyezett bírói létszáma 2012. január 1. óta 260-ról (ebben 10 ideiglenes álláshely volt) 2017. december 31.-re 271-re nőtt, a bírósági titkári létszám 53-ról 91-re, az egyéb igazságügyi alkalmazotti létszám 428-ról 454-re nőtt (ide nem számítva a fogalmazókat és bírósági ügyintézőket).

A teljes képhez hozzátartozik, hogy a bírói tartós távollévők esetében biztosított túlbetöltések száma 4.-ről 11.-re nőtt ugyanebben az időszakban, azzal, hogy a túlbetöltési keretszám az OBH elnöke

által a BKT esetében az országos 25% helyett 30%-ban, az összes létszám pedig további 3 fővel még ezt meghaladó mértékben került meghatározásra.

Hogyan kell hatékonyan gazdálkodni a rendelkezésre álló erőforrásokkal?

Az emberi erőforrás-gazdálkodás területén a törvényszék előtt álló komplex feladatok és célok eléréséhez elengedhetetlen a stratégiai szemlélet, a folyamatok rendszerszintű összehangolása, és amely területeken indokolt (pl. kirendelések), intézkedési protokoll kidolgozása.

Ahhoz, hogy a rendelkezésre álló humán erőforrás biztosította lehetőségeket kihasználhassuk, rendelkezni kell a szervezet **tudástérképével**, erre létre kell hozni egy kereshető informatikai adatbázist, ismerni kell azokat a kompetenciákat és ambíciókat, amivel a szervezetben dolgozók rendelkeznek. Ennek felmérésére például a Fenntartható Fejlődés Program keretében történtek is lépések, a sajtóval kapcsolatos feladatok ellátására mértük fel például a jelentkezőket. Ez azonban csak egy területre fókuszált. Szükséges lenne a teljes tudástérkép elkészítésére. Ezt kérdőív formájában tervezem, amelyen meg lehetne jelölni a képzettségeket, érdeklődési területeket. Természetesen a kitöltés, illetve a későbbiekben a részvétel az egyes feladatokban önkéntes lenne.

Ennek a felmérésnek, valamint a stratégiai szemléletű igazgatásnak a segítségével megvalósítható a **kompetencia-alapú munkavégzés**.

Kiemelten fontos az, hogy a rendelkezésre álló eszközökkel megpróbáljuk a törvényszék illetékességi területén belül az **egyenlő munkaterhet** is biztosítani. Ehhez is nélkülözhetetlen az állapotfelmérés és a munkateher meghatározása.

A bírák esetében a munkaterhet az ügyérkezés, befejezés és folyamatban maradt ügyek számának ismeretében meg tudjuk állapítani, de csak akkor, ha az ügyek minőségét, nehézségét is figyelembe vesszük.

Nehezebb a helyzet a titkárok, ügyintézők és más igazságügyi alkalmazottak esetében. A titkárok esetében a munkateher-mérés folyamatos, ennek segítségével a munkateher kiegyenlíthető, de szükséges lenne az álláshelyek betöltése.

A titkári létszám az álláshelyek teljes betöltése esetében a feladatok ellátását biztosítaná, ezen a területen az elsődleges feladat a **titkári munkaerő biztosítása**. Elkerülhetetlen az aktív megjelenés az egyetemeken, a különböző közösségi felületeken, ahol a bírósági titkári hivatást népszerűsíteni tudjuk és a titkári pálya iránt érdeklődőket meg tudjuk szólítani.

Indokoltnak látom a humán erőforrás területéhez kapcsolódva a **foglalmazói létszám bővítését**, a titkári és bírói utánpótlás megfelelő színvonalú biztosítása érdekében.

Az igazságügyi alkalmazottak esetében fontos feladat a munkaköri leírások felülvizsgálata, a besorolások áttekintése, a teljesítményértékelés rendszerének kialakítása, és annak meghatározása, hogy az igazságügyi alkalmazottak hogyan tudják a leghatékonyabban segíteni az ítélkező tevékenységet. Ennek érdekében az ő vonatkozásukban is szükséges a tudástérkép (kompetencia-nyilvántartás) elkészítése, hiszen ennek segítségével lehet hatékony és gyors intézkedéseket hozni abban az esetben, ha a humán erőforrás kezelésével megoldandó és megoldható probléma merül fel.

Ugyanúgy, mint a bírói álláshelyek esetében, az igazságügyi alkalmazottak esetében is elengedhetetlennek látom az üres álláshelyek minél előbbi betöltését. Amennyiben előre láthatóan hosszabb időre kell számítani a munkába való visszatérésükre, úgy a tartósan távollevők álláshelyén is indokoltnak tartom határozott idejű szolgálati viszonyal igazságügyi alkalmazottak foglalkoztatását.

Mindez nélkülözhetetlenné teszi a rendelkezésre álló lehetőségek maximális kihasználását, a hatékony munkaszervezést.

4.1.2. Az ítélezés tárgyi feltételeinek biztosítása

A tárgyi feltételek biztosítása elengedhetetlen a minőségi munkavégzéshez.

A létszámhoz hasonlóan az elmúlt években itt is komoly előrelépés figyelhető meg az Országos Bírósági Hivatal Elnökének köszönhetően. Míg 2012. évben a **dologi kiadások** eredeti előirányzata 949.700.000,- Ft volt, 2017.-ben már 1.510.000,- Ft, amely év közben tovább nőtt, a módosított előirányzat 1.644.228.078,- Ft volt. Az egyes épületek rekonstrukciójára biztosított összeget pedig ezen felül kapta meg a törvényszék.

Az OBH Elnökének döntései következtében immár elmondhatjuk azt, hogy a BKT szinte valamennyi járásbíróságának **épülete** megújult, vagy a megújulás folyamatban van (Gödöllő, Dunakeszi, Ráckeve, Érd), korábban soha nem látott fejlesztések valósulhattak meg.

Ugyancsak várható immár rövid időn belül a BKT Székház rekonstrukciója, amelynek befejezése esetén a jelenleg a Thököly úti épületben lévő szervezeti egységek is átköltözhetnek az új épületbe, amivel az épületrekonstrukció teljessé válik.

Ugyancsak az OBH Elnökének döntése értelmében valamennyi bíró kolléga részére átadásra kerül még az idén, várhatóan novemberben az általa választott mobil eszköz, amely szintén a hatékony munkavégzést hivatott segíteni.

Az ezen felüli, a mindennapi munkavégzést, adott esetben az **otthoni munkavégzést** segítő technikai eszközök biztosítása már a törvényszék feladata, amelyet az OBH által biztosított költségvetés lehetővé is tesz. Ebben a körben szükségesnek látom az igények felmérését, új eszközökre (pl. pendrive) való fókuszálást, a jelenlegi, éves költségkeret terhére történő tárgyi eszköz biztosításának megváltoztatását és a korlátozás feloldását.

Összegezve megállapítható, hogy a központi igazgatásnak köszönhetően a dologi kiadások fedezete biztosított, amely beruházásokban is megnyilvánuló fejlesztéseket, bővítéseket és azt is lehetővé teszi, hogy a törvényszék ezzel a forrással ésszerűen és hatékonyan gazdálkodva minden munkavállaló munkavégzésének tárgyi feltételeit biztosítani tudja.

Magától értetődően ez azt is jelenti, hogy a gazdálkodás terén is rendszerszemléletre van szükség, a költségvetési gazdálkodásnak stratégiai alapúnak kell lennie, amely feladat-orientált és kellően rugalmas is a váratlan helyzetek kezelésére. Ki kell alakítani a szabályozást, a cselekvési és

ellenőrzési nyomvonalakat. (például az informatikai eszközmozgatás területén). Folyamatos monitoringgal figyelemmel kell kísérni valamennyi külső és belső szerződéses kapcsolatot.

4.2. Az ítélkezést segítő igazgatási tevékenység

Ahhoz, hogy a szervezet, jelen esetben a törvényszék eleget tudjon tenni legfőbb feladatának, a hatékony és időszerű ítélkezés biztosításának, magának az igazgatási struktúrának is hatékornak, átláthatónak, kiszámíthatónak, rugalmasnak és időszerűnek kell lennie.

A vezetési elveket, amelyeket szem előtt tartok, a 3. pontban részleteztem, ezeket nem kívánom megismételni.

Szükségesnek és indokoltnak látom a jelenlegi klasszikus elnöki irodai rendszer átalakítását, az elnöki **kabinetrendszer** létrehozását. A vezetői döntések előkészítésébe és a végrehajtás figyelemmel kísérésébe a jelenleginél több kolléga bevonását látom szükségesnek. A már említett tudástérkép alapul vételével a bírósági igazgatás iránt érdeklődő bíró és bírósági titkár kollégákat szeretnék a kabinet munkájába bevonni. Egyes részfeladatok esetében, illetve a döntés-előkészítésben a belső **munkacsoportok** felállítását is szorgalmaznám. Ez az igazgatási tevékenység átláthatóságát is erősítené véleményem szerint.

5. Célkitűzések

5.1. A munkateher csökkentése

Ahhoz, hogy első lépésben a törvényszéken belül a munkateher kiegyenlítése megtörténjen, elengedhetetlen a szakmai vezetők, a kollégiumvezetők és a járásbíróságok vezetőinek bevonása egy **átfogó koncepció** kialakításába.

Meg kell határozni azokat az **elveket**, amelyeket az ügykiosztás, az ellenőrzés során követni kívánunk és ezeket lehetőség szerint valamennyi szervezeti egységben – a sajátosságokat figyelembe véve- alkalmazni kell. Meg kell vizsgálni azt, hogy pl. a „debreceni modell” vagy annak egyes elemei alkalmazásának megvan-e a lehetősége, milyen előnyökkel jár és milyen rövid – és hosszú távú hatásai vannak, ehhez egy kidolgozott **hatástanulmány** szükséges. A Gödöllői és a Monori Járásbíróság példáját követve, a tapasztalatokat felhasználva lehet ebben dönteni.

Eredményt elérni azonban csak úgy lehet, ha rendszerben és struktúrában gondolkodunk, nem csak pillanatnyi kríziskezelésben, mert annak hosszú távú pozitív és fenntartható hatása a folyamatokra nem várható.

A Budapest Környéki Törvényszék és bírái éveken keresztül az országos átlagot lényegesen meghaladó munkateherrel kellett, hogy dolgozzanak, ezt a statisztikai táblákban bemutatom.

Az OBH elnöke által 2012. óta biztosított létszámbővítésnek, illetve az ügyérkezés csökkenésének köszönhetően a bírói munkateher az elmúlt években csökkent, de több területen még mindig

meghaladja az országos átlagot.

Az ügyforgalmi adatokat elemezve általánosságban az állapítható meg, hogy a folyamatban maradt (és ezen belül a nagyszámú előregedett, elnehezült) ügyek nagy száma, illetve aránya okozza ezt, az ügyérkezés egy tanácsra vetítve már az országos átlaghoz közeli számot mutat.

Az elsődleges célkitűzés tehát ezen a területen a folyamatban maradt ügyek számának csökkentése kell, hogy legyen, ezzel együtt pedig az időszerűségi mutatóknak a javítása.

A legfrissebb, 2018. szeptember 30.-i helyzetképet a következő táblázat mutatja be. Az adatok egy éves időszakot jelenítenek meg, a 2017. szeptember 30.-i állapothoz viszonyítottam.

Ügyforgalmi adatok járásbírói szinten 2018.01.01-2018.09.30 között						
	érkezett		befejezett		folyamatban maradt	
	db	előző időszak %-ában	db	előző időszak %-ában	db	előző időszak %-ában
büntető peres	3522	82,7%	4098	94,2%	3256	83,0%
büntető nemperes	4379	99,1%	4426	100,6%	702	101,7%
civilisztika peres (p+g+m+k)	12767	81,4%	14821	98,3%	10302	87,2%
polgári peres	10543	80,6%	12391	98,1%	8650	88,0%
polgári nemperes	3711	90,8%	3782	91,2%	362	106,5%
gazdasági peres	594	87,2%	693	105,2%	469	82,9%
gazdasági nemperes	19	82,6%	15	300,0%	37	154,2%
közigazgatási peres	1129	97,3%	1089	108,3%	780	92,5%
közigazgatási nemperes	182	61,7%	217	79,5%	107	82,3%
munkaügyi peres	501	65,4%	648	82,3%	403	69,6%
munkaügyi nemperes	73	58,9%	81	71,7%	6	50,0%
szabálysértési peres+np.	28371	112,7%	22496	86,9%	10629	214,4%

Az adatokból jól látszik, hogy minden ügyszakban, a szabálysértéseket kivéve, **ügyérkezés csökkenés** figyelhető meg. Ez az új eljárásjogi szabályoknak (Pp, Be) is köszönhető, de a tendencia már a korábbi években is megfigyelhető volt.

Ami viszont kiemelendő, hogy a befejezések száma szinte minden ügyszakban meghaladja az érkezésszámot (ahol nem, ott ezt piros színnel jelöltem), ami a folyamatban maradt ügyek számának csökkenését is jelenti.

Bár a központi szabálysértési bíróság ügyforgalmi adatai 2016. év végétől látványosan javultak, most újra megfigyelhető a növekedés a folyamatban maradt ügyek esetében. A Budakörnyéki Járásbíróság vezetői saját hatáskörben a lehetőségükre álló igazgatási intézkedéseket meghozták, ezek remélhetőleg javulást eredményeznek, de szükség esetén itt további segítség nyújtása lehet indokolt.

A fenti összesítő táblázatnál is többet mutat munkateher szempontjából a következő tábla, ami a **tényleges bírói munkateher** kifejezésére alkalmasabb, hiszen nem az összesített, hanem az egy bíróra (egy tanácsra) jutó adatokat tartalmazza.

Megjegyzem, hogy a 2012.-es statisztikai adatok civilisztikai ügyszakban a közigazgatási ügyszak adatait nem tartalmazzák, így az összehasonlításnál ezt figyelembe kell venni.

A táblázatban a befejezéseknél a zöld színnel történő kiemelést akkor alkalmaztam, ha a befejezés száma az érkezést meghaladta, értelem szerűen pirossal emeltem ki, amennyiben nem.

Az **egy bíróra számított büntető peres ügyek** száma a járásbíróságokon 2012.-ben, valamint a 2015 – 2016 – 2017. években – az országos átlaghoz viszonyítottn:

büntető	Érkezett				Befejezett				Folyamatban maradt			
	2012.	2015.	2016.	2017.	2012.	2015.	2016.	2017.	2012.	2015.	2016.	2017.
Járásbíróságok összesen	12,87	11,97	12,4	13,55	13,87	12,69	13,33	14,00	125,33	110,84	106,36	107,7
Országos átlag	13,57	10,83	11,28	11,07	14,45	11,29	11,89	11,65	101,35	78,49	72,82	70,18

Ezekből az adatokból az látszik, hogy bár a befejezések száma az utóbbi években az érkezést meghaladja, de a folyamatban maradt ügyek száma így is nőtt. Az országos átlaghoz viszonyítottn pedig az érkezést tekintve ugyan nem kimagaslóan magas a többlet, de a folyamatban maradt ügyek számában már igen, ott az eltérés jelentős.

Nyilvánvalóan első lépésként a **belső aránytalanságokat kell megszüntetni**, a munkaterhet kiegyenlíteni, felülvizsgálva például a kirendelési gyakorlatot.

Fontos lehet emellett a **szakmai támogatás**, nem csak ügyszakon belül, ami most is megvalósul,

hanem például a gazdasági bűncselekményeket tárgyaló bírák és a gazdasági kollégium tagjai közötti együttműködés, konzultáció biztosítása is.

Meg kell találni a szakmai vezetőkkel egyeztetve az optimális **munkaszervezési** módszereket, példaként említem a nyomozási bírói tevékenységet, amit esetlegesen célszerű lehet egy bíróságra központosítani.

Az **egy bíróra számított civilisztikai peres ügyek** száma a járásbíróságokon 2012.-ben, valamint a 2015 – 2016 – 2017. években – az országos átlaghoz viszonyítottn:

civilisztika	Érkezett				Befejezett				Folyamatban maradt			
	2012.	2015.	2016.	2017.	2012.	2015.	2016.	2017.	2012.	2015.	2016.	2017.
Járásbíróságok összesen	26,63	24,50	24,97	26,64	27,57	25,46	24,45	25,22	175,3	162,9	161,2	185,8
Országos átlag	22,86	22,93	23,91	25,20	23,71	23,22	23,69	24,16	120,4	117,8	121,2	141,6

A civilisztikai ügyszakban az látszik, hogy az érkezés bár meghaladja, de csak kis mértékben az országos átlagot, ugyanúgy, ahogy a befejezések száma is, itt is szembetűnő a folyamatban maradt ügyek nagy száma, ami az országos átlagot lényegesen meghaladja, amit nem az ügyérkezés magas száma indokol. Ennek abból a szempontból van jelentősége, hogy az OBH Elnöke által engedélyezett létszám az ügyérkezésnek megfelelő, így olyan megoldást kell keresni, amivel a „görgetett ügylátra” eredményesen kezelhető (kirendelés kérése más törvényszékről, bírói munka hatékony támogatása, időszakos többletteljesítmény és ennek motiválása).

Természetesen ahogy a büntető, úgy a civilisztikai ügyszakban is az egyes járásbíróságok között van eltérés, a fenti számok az átlagot mutatják. Az egyes szervezeti egységek mutatóit ugyanígy évekre visszamenőleg, lebontva kell megvizsgálni ahhoz, hogy az érkezéshez viszonyított létszám megfelelőségét vizsgálni tudjuk. Amennyiben lehetséges, élni kell a kirendelés lehetőségével, valamint meg kell vizsgálni azokat az eszközöket, amivel a bírói munkát támogatni tudjuk.

Nyilvánvalóan fel kell tárni, ha bírói mulasztás áll az ügylátra háttérben, ebben az esetben alkalmazni kell a megfelelő igazgatási eszközöket, de ugyanilyen fontos például a kiemelkedő teljesítményt nyújtó bírák körének meghatározása is. Az ő esetleges további támogatásukkal, bizonyos munkafeladatok (pl. kurrenciális ügyintézés, határozattervezetek) terheinek csökkentésével lehet általuk még nagyobb eredményt elérni a hosszú pertartamú és a folyamatban maradt ügyek számának csökkentésében is, a befejezésszám növelésével.

A **törvényszéki** szintet tekintve az alábbi adatokat láthatjuk az idei évben, itt is a tavalyi év azonos időszakához számított arányt bemutatva:

Ügyforgalmi adatok törvényszék első fokon 2018.01.01-2018.09.30 között						
	érkezett		befejezett		folyamatban maradt	
	db	előző időszak %-ában	db	előző időszak %-ában	db	előző időszak %-ában
büntető peres	73	84,9%	88	133,3%	91	91,9%
büntető nemperes	381	101,3%	384	102,1%	11	78,6%
civilisztika peres (p+g)	778	61,2%	1211	81,5%	866	70,2%
polgári peres	403	50,6%	525	53,0%	438	74,4%
polgári nemperes	1031	164,7%	832	155,5%	497	236,7%
gazdasági peres	375	79,1%	686	138,9%	428	66,5%
gazdasági nemperes	57	316,7%	56	207,4%	1	100,0%
cégügyek	36340	84,5	39237	89,5	4844	82,1
felszámolás	989	75,8%	1336	88,7%	1725	80,1%
csőd	11	73,3%	10	62,5%	2	66,7%

A törvényszéki szinten a peres ügyek esetében általában ugyanúgy ügyérkezés csökkenés figyelhető meg, mint a járásbíróóságokon, a peres folyamatban maradt ügyek száma pedig ezzel párhuzamosan csökken, köszönhetően annak, hogy a befejezések száma az érkezést meghaladja.

A munkateher szempontjából nézve az elmúlt években a következő adatokat figyelhetjük meg.

Az **egy bíróra számított büntető peres ügyek** száma 2012. és 2015 – 2016 – 2017. években – az országos átlaghoz viszonyítottn:

büntető	Érkezett	Befejezett	Folyamatban maradt

	2012.	2015.	2016.	2017.	2012.	2015.	2016.	2017.	2012.	2015.	2016.	2017.
Törvényszék elsőfok összesen	1,34	1,32	1,42	1,54	1,43	1,48	1,6	1,19	15,50	13,32	11,47	16,78
Országos átlag	1,60	1,34	1,49	1,61	1,86	1,45	1,47	1,58	19,97	15,92	16,12	17,56

Itt megállapítható, hogy az érkezés az országos átlag alatti volt az elmúlt három évben, a befejezések viszont 2017. kivételével az országos átlag feletti, így a folyamatban maradt ügyek sem érik el az országos átlagot, azzal, hogy a különbség 2017.-ben minimális volt, lényegében azonos a két mutató.

Az **egy bíróra számított civilisztikai peres ügyek** száma 2012. és 2015 – 2016 – 2017. években – az országos átlaghoz viszonyítottn:

civilisztika	Érkezett				Befejezett				Folyamatban maradt			
	2012.	2015.	2016.	2017.	2012.	2015.	2016.	2017.	2012.	2015.	2016.	2017.
Törvényszék elsőfok összesen	13,18	13,86	19,74	15,14	14,21	13,11	17,32	16,4	122,2	85,58	117,46	132,61
Országos átlag	14,19	19,05	21,15	15,12	15,37	17	20,78	16,55	101,33	105,27	114,95	94,08

Törvényszéki szinten az országos átlaggal való összehasonlíthatóság érdekében összesített civilisztikai adatokat tudok bemutatni.

Ha megnézzük, itt is az látszik, hogy az érkezés az országos átlag alatti, vagy azzal közel azonos, a folyamatban maradt ügyek száma azonban az átlagot 2017.-ben már lényegesen meghaladta, annak ellenére, hogy a befejezések száma abban az évben meghaladta az érkezését.

Ugyanazt lehet elmondani, mint a járásbíróknál, az ügyhátralékot kell kezelni, a bírói létszám az ügyérkezéshez viszonyítottan megfelelő.

A törvényszéki **másodfokú tanácsok** ügyforgalmi mutatói:

Ügyforgalmi adatok törvényszék másodfokon 2018.01.01-2018.09.30 között							
	érkezett		befejezett		folyamatban maradt		
	db	előző időszak %-ában	db	előző időszak %-ában	db	előző időszak %-ában	
büntető peres	865	94,5%	729	80,6%	610	106,8%	
büntető nemperes	1506	86,1%	1443	83,3%	112	211,3%	
civilisztika peres (p+g+m+k)	1167	80,3%	1221	87,4%	727	82,2%	
civilisztika nemperes (p+g+m+k)	2045	99,2%	2000	95,2%	858	115,5%	
szabálysértési peres+np.	50	73,5%	51	75,0%	0	0,0%	

Az ügyérkezés csökkenés itt is megfigyelhető, de a befejezések száma a civilisztikai peres ügyek kivételével elmaradt a tavalyi év ugyanezen időszakától, így a folyamatban maradt ügyek száma ezen időszak kivételével nőtt, erre figyelmet kell fordítani.

Az egy tanácsra jutó ügyterhet tekintve a következő képet kapjuk.

Az **egy tanácsra számított büntető peres ügyek** száma a 2012. és 2015 – 2016 -2017. években – az országos átlaghoz viszonyítottn:

büntető	Érkezett				Befejezett				Folyamatban maradt			
	2012	2015.	2016.	2017.	2012	2015.	2016.	2017.	2012	2015.	2016.	2017.
Törvényszék másodfok összesen	22,61	32,57	25,42	24,79	20,33	34,59	29,51	26,65	186,84	235,59	147,37	121,67
Országos átlag	26,67	21,64	21,41	20,84	25,73	23,2	21,82	21,96	160,53	133,08	124,45	110,48

Megállapítható, hogy az érkezést, a befejezést és a folyamatban maradt ügyek számát tekintve is az adatok az országos átlagot meghaladóak. A befejezések száma az elmúlt három évben meghaladta az érkezés számát, így a folyamatban maradt ügyek száma jelentősen lecsökkent 2017. év végére és

immár közelít az országos átlaghoz.

Az egy tanácsra számított civilisztikai peres ügyek száma a 2012. és 2015 – 2016 -2017. években – az országos átlaghoz viszonyítottn:

civilisztika	Érkezett				Befejezett				Folyamatban maradt			
	2012	2015.	2016.	2017.	2012	2015.	2016.	2017.	2012	2015.	2016.	2017.
Törvényszék másodfok összesen	30,53	22,36	26,2	25,69	33,53	20,66	24,77	26,34	158,57	115,35	137,19	133,89
Országos átlag	33,61	22,52	24,21	24,11	34,68	22,3	23,09	23,75	132,29	87,62	103,38	107,22

A civilisztikai ügyszakban az ügyérkezés kismértékben haladta meg az országos átlagot, a folyamatban maradt ügyek száma azonban jelentősen, itt is a felhalmozódott ügghátralék okoz problémát.

Összegezve az állapítható meg az adatokból, hogy a legnagyobb gondot a felhalmozódott ügghátralék okozza, az ügyérkezés feldolgozása megtörténik. Amint már említettem, erre **megoldási lehetőségnek** látom a kirendelés kérését más törvényszékről, a bírói munka hatékony támogatását, az időszakos többletteljesítményt ennek motiválásával egyidejűleg.

Az időszerűség javítása érdekében ezen felül az alábbi **igazgatási eszközök** alkalmazhatóak:

Rendszeres havi ellenőrzések:

- Írásba-foglalási határidők betartásának ellenőrzése
- 30 napon túl bírónál lévő ügyek ellenőrzése
- kurrenciális ügyintézés időszerűségének ellenőrzése
- Új határnap kitűzési gyakorlatának ellenőrzése a tárgyalási jegyzőkönyvek áttekintésével
- Tárgyalási napok számának ellenőrzése

- kitűzött ügyek számának ellenőrzése.

Az ellenőrzés módja:

- irodavezető jelentése alapján,
- BIIR rendszer útján,
- tárgyalások látogatásával,
- eseti vizsgálatok elrendelésével,
- igazoló jelentések bekérésével.

Ezek az igazgatási intézkedések jelenleg is hatályban vannak és változatlanul fent kell tartani véleményem szerint mindaddig, amíg a tendencia meg nem fordul és az időszerűségi mutatók nem javulnak azzal, hogy az intézkedések hatékonyságát természetesen vizsgálni kell.

Az időszerűség javítása érdekében rendszeresnek kell lennie továbbá a szakmai konzultációknak, a tanácselnöki feljegyzések ismertetésének, a hatályon-kívül helyezések vizsgálatának is.

A tanácselnöki feljegyzések esetében a szóbeli ismertetésre szeretném a hangsúlyt helyezni, a közvetlenség elvét szem előtt tartva.

5.2 Az ítélkezés megalapozottságának növelése.

Az időszerű ítélkezés mellett az OBH elnökének stratégiai célkitűzése, hogy a független bírók magas színvonalon ítélkezzenek.

Ebből a szempontból vizsgálva a tavalyi év statisztikai adatait a következő állapítható meg.

Járásbíróóság és törvényszék másodfok viszonylata

	Járásbíróóságon befejezett peres ügyek száma 2017-ben	Törvényszék másodfokra érkezett peres ügyek száma 2017-ben	Fellebbezési viszonzyszám	Törvényszék másodfokon befejezett peres ügyek száma 2017-ben	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
büntető	5 977	1 159	0,194	1246	521	41,8%	605	48,6%	57	4,6%	63	5,1%
civil	20122	1798	0,089	1844	730	39,6%	499	27,1%	276	15,0%	339	18,4%
polgári	16 778	1 289	0,077	1408	539	38,3%	332	23,6%	240	17,0%	297	21,1%
gazdasági	919	123	0,134	115	56	48,7%	22	19,1%	18	15,7%	19	16,5%
közigazgatási	1 416	36	0,025	29	13	44,8%	8	27,6%	3	10,3%	5	17,2%
munkaügyi	1 009	350	0,347	292	122	41,8%	137	46,9%	15	5,1%	18	6,2%

Törvényszék és ítélőtábla viszonylata

	Törvényszéken befejezett peres ügyek száma 2017-ben	Ítéltáblára érkezett peres ügyek száma 2017-ben*	Fellebbezési viszonzyszám	Ítéltáblán befejezett peres ügyek száma 2017-ben	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
büntető (+kat.)	90	62	0,689	147	43	29,3%	91	61,9%	10	6,8%	3	2,0%
civil	1928	339	0,176	712	369	51,8%	152	21,3%	99	13,9%	92	12,9%
polgári	1 220	212	0,174	452	206	45,6%	118	26,1%	72	15,9%	56	12,4%
gazdasági	708	127	0,179	260	163	62,7%	34	13,1%	27	10,4%	36	13,8%
büntető másodfok*	1 246	13	0,010	21	9	42,9%	11	52,4%	0	0,0%	1	4,8%

*büntető másodfokú ügyek esetében az ítélőtáblára érkezett harmadfokú büntető peres ügyek számát kell megadni.

Kúriai felülvizsgálat

	Kúriáról visszaérkezett felülvizsgálati indítványok száma (db)	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
		db	%	db	%	db	%	db	%
büntető (+kat.)	94	25	26,6%	4	4,3%	4	4,3%	61	64,9%
civil	499	253	50,7%	4	0,8%	63	12,6%	179	35,9%
polgári	243	137	56,4%	2	0,8%	11	4,5%	93	38,3%
gazdasági	67	21	31,3%	1	1,5%	4	6,0%	41	61,2%
közigazgatási	135	63	46,7%	0	0,0%	37	27,4%	35	25,9%
munkaügyi	54	32	59,3%	1	1,9%	11	20,4%	10	18,5%

Az idei év statisztikai adatait a járásbíróóság és a törvényszék viszonylatában tudom megadni, mert a törvényszék ezzel a statisztikai adattal rendelkezik, de az időszériás mutatókkal való összefüggés miatt ennek is van kiemelt jelentősége.

Ítélezés megalapozottsága járásbíróási szinten 2018.01.01-2018.09.30. között								
	JB. Bef.	Jogerő	TVII érk.	fellebbezési arány*	helybenhagyás	megváltoztatás	hatályon kívül helyezés	egyéb
büntető	4098	3287	811	19,79%	400	446	68	207
civilisztika (p+g+k+m)	14821	13815	1006	6,79%	1080	387	304	311
polgári	12391	11595	796	6,42%	787	292	252	238
gazdasági	693	625	68	9,81%	69	20	24	25
közigazgatási	1089	1082	7	0,64%	101	5	13	27
munkaügyi	648	513	135	20,83%	123	70	15	21

Mind a 2017.-es adatokból, mind a 2018. évi adatokból az látszik, hogy a hatályon kívül helyezések aránya országos összevetésben sajnos kedvezőtlen képet mutat, büntető ügyszakban országosan a második legnagyobb arányú, civilisztikai ügyszakban pedig a legnagyobb arányú volt.

A 2018. évi adatokat mutató táblázatból látszik, hogy a civilisztikai ügyszakban a hatályon kívül helyezések aránya közel 30%. A hatályon kívül helyezett ügyek rontják az időszerűségi mutatót, növelik az ügghátralékot és ezáltal a munkaterhet.

Erre nyilvánvalóan kiemelt figyelmet kell fordítani a jövőben is, ezen a területen most is rendszeresek a szakmai tanácskozások, képzések ennek a mutatónak a javítása érdekében. .

Célszerű lehet a Fővárosi Ítéltáblával fennálló szakmai kapcsolat elmélyítése, további közös konzultációk szervezése, a hatályon kívül helyezési arányszám csökkentése érdekében.

Ugyancsak erősíteni kell a törvényszék és a bíróságok közötti szakmai kapcsolatot, ahogy már említettem, a tanácselnöki feljegyzések szóbeli ismertetésével, konzultációkkal, egy-egy jogterületen workshopok szervezésével, instruktor- és mentorbírói rendszerrel, egyes területeken (DH perek) munkacsoport felállításával.

5.3. Az időszerűségi mutatók javítása

Az időszerűségi adatok alakulása az egyes **helyi bíróságokon**, az előző évvel is összehasonlítva

Büntető ügyszak:

A két éven túli büntető peres ügyek száma és aránya:

Év	Két éven túli peres ügyek		Ebből öt éven túli ügyek	
	száma	aránya	száma	aránya
2016.	626	15,59%	45	1,12%
2017.	631	16,47%	47	1,23%

A két éven túl folyamatban lévő ügyek száma és a peres ügyekhez viszonyított aránya 2017. évben kismértékben nőtt a bíróságokon, még mindig magas, tehát nyilvánvaló cél kell, hogy legyen az időszerűségi mutató javítása.

Időszerűségi adatok 2016-2017 Járásbíróági szint														
	Befejezett peres %				Folyamatban maradt perek %									
	6 hónapon belül		1 éven belül		6 hó alatti		1 éven túli		1 éven túliból					
									2-3 év		3-5 év		5 év felett	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Civilisztika peres (p+g+m+k)	60,02%	57,46%	82,58%	82,52%	52,73%	54,46%	22,71%	22,93%	5,08%	4,35%	3,39%	3,23%	1,27%	1,36%
Polgári peres	59,88%	57,09%	83,06%	82,55%	52,72%	54,98%	22,71%	22,56%	5,24%	4,40%	3,48%	3,25%	1,19%	1,34%
Gazd. peres	64,89%	62,79%	82,27%	81,39%	47,98%	47,71%	31,07%	32,57%	6,99%	7,75%	5,33%	3,87%	1,47%	1,76%
Közig. peres	59,76%	55,79%	81,26%	84,04%	54,57%	61,49%	14,08%	13,11%	2,03%	1,08%	0,58%	1,62%	0,00%	0,00%
Munkaügyi peres	56,73%	61,15%	75,15%	80,87%	55,00%	42,00%	25,17%	33,27%	4,33%	4,18%	3,33%	4,36%	3,83%	3,09%

A 2 éven túli ügyek aránya a **járásbíróági civilisztikai** peres ügyszakban 9% alá csökkent, a tendencia kedvező, de a cél itt is a további csökkentés. Meg kell jegyezni, hogy az egyes járásbíróóságok között nagy különbségek vannak a hosszú pertartamú ügyek arányát tekintve, nyilvánvalóan a cél az, hogy valamennyi szervezeti egységben ezek az adatok javuljanak.

Ha az egyes ügyszakokat nézzük, a **polgári peres** ügyeknél 8,94%, a **gazdasági** ügyeknél 13,31% volt a folyamatban maradt perekből a két éven túl folyamatban lévő perek aránya.

A 2 éven túl folyamatban maradt ügyek száma **munkaügyi** ügyszakban 11,6%, **közigazgatási** ügyszakban 2,7% volt 2017. év végén az összes folyamatban maradt perek számából.

A **törvényszék elsőfokú szakágában büntető ügyszakban** a folyamatban maradt ügyek 18,9 %-a két éven túli ügy, mely 2016. évhez képest 5,3 %-os emelkedést jelent.

2017. évben a két éven túl folyamatban maradt ügyek aránya **polgári peres** ügyszakban 24,6% volt.

Gazdasági ügyszakban 12,5% volt a 2 éven túl folyamatban lévő ügyek aránya.

A **törvényszék másodfokú szakágában büntető ügyszakban** 2 db két éven túli ügy volt folyamatban 2017. december 31-én és 1,9 % volt az egy éven túl folyamatban lévő ügyek aránya.

A **civilisztikai** ügyszakban a folyamatban maradt ügyekből 1 éven túli ügyek száma polgári peres ügyszakban 23, ez 4,1%-os arányt jelent.

Közigazgatási ügyszakban egy éven túli ügy nem volt, munkaügyi ügyszakban 2 db.

Az időszerűségi mutatók javításánál visszautalok az ítélezés személyi feltételeinek biztosítása körében írtakra és a munkáterre, hiszen azon ügyszakoknál, ahol a folyamatban maradt ügyek nagyszámúak, az országos átlagot lényegesen meghaladóak, szinte biztosan az időszerűségi mutatók is kedvezőtlenek.

Szintén utalni kell a megalapozottsági mutatókra, a hatályon kívül helyezések számának csökkentése elengedhetetlen, ennek érdekében a szakmai és igazgatási vezetőkkel együttműködve minden lehetséges eszközt meg kell ragadni.

Ezért is elengedhetetlen a komplex rendszerszemlélet és a hosszú távú és fenntartható eredményt biztosító igazgatási intézkedések meghozatala.

Mind a munkateher csökkentése, mind az időszerűségi mutatók javítása körében kiemelten fontosnak tartom a szakmai támogatást, a kollégiumvezetőket, illetve a tanácselnökök részéről.

Fenntartandónak és fejlesztendőnek gondolom az instruktor, illetve mentorbírói rendszert.

Kiemelt figyelmet kell fordítani civilisztikai ügyszakban a devizaperekre, amelyek folytatása várható, és amelyek az ügyszámot növelni, az időszerűségi mutatót rontani fogják.

Célszerűnek tartom egy munkacsoport létrehozását a törvényszéken, amely ezen perek intézését figyelemmel tudná kísérni és szakmai támogatást tudna nyújtani az ilyen pereket tárgyaló bírák számára.

5.4. Dolgozói és ügyfél-elégedettség növelése

A **dolgozói elégedettség** növelése szervezeti érdek, hiszen a jól képzett munkaerő megszerzésének és megtartásának esélyét növeli, fokozza a teljesítményt. Fontos a fejlesztendő területek felmérése, az igények, javaslatok összegyűjtése. A BKT-n ez nem előzmény nélküli (Budaörsi Járásbíróság, pl.), de komplex felmérésre és a felmérés eredményének kiértékelésére, majd a következtetések levonására van szükség ahhoz, hogy a célt el tudjuk érni.

Ugyanez mondható el az **ügyfél-elégedettségről** is. Itt is szükséges a fejlesztendő területek felmérése, a kiértékelés és a következtetések levonása, majd az intézkedés.

Az OBH elnöke döntésének köszönhetően az országban másodikként a Szigetszentmiklósi Járásbíróságon került a modern, egységes arculatú ügyfélcentrum átadásra, több járásbíróságon pedig tervben van ennek kivitelezése, ezek önmagukban is alkalmasak az ügyfelek elégedettségének növelésére. Ezen túl azonban számtalan olyan terület van, ahol előre tudunk lépni, ezáltal pedig erősíteni tudjuk a bíróság iránti társadalmi bizalmat és a bírói hivatás méltóságát.

5.5. Külső és belső kommunikáció erősítése

A **belső kommunikáció** erősítése érdekében szeretném megújítani a Hírlevelet, formai és tartalmi szempontból is. A célom az, hogy ennek segítségével értesülhessenek a kollégák az igazgatási, személyi döntésekről, fel szeretném használni ezt a megjelenési formát arra, hogy az igazgatási döntésekbe és azok hátterébe beleláthassanak, illetve többek közt arra is, hogy például portrészorozattal bemutassuk a kollégákat is egymásnak, hiszen a létszámból és a széttagoltságból eredően kevés a lehetőség sokaknak a közvetlen személyes kapcsolatok kialakítására.

Az írott kapcsolat mellett fontos a személyes kapcsolat is. A pályázatom sikere esetén szeretnék valamennyi járásbíró, illetve szervezeti egység dolgozóival rendszeres kapcsolatot kiépíteni, személyesen találkozni.

A **külső kommunikáció** terén a sajtókapcsolat erősítése, a kommunikáció új stratégiájának kidolgozása az egyik legsürgetőbb feladat a Budapest Környéki Törvényszék számára.

A Budapest Környéki Törvényszéken számos, kiemelt sajtóérdeklődésre számot tartó ügy fejeződik be jogerősen, ami elengedhetetlenné teszi, hogy az eddiginél hatékonyabban és intenzívebben jelenjen meg a médiában.

Ezen cél elérése érdekében változtatni szeretnék az eddigi szabályozáson és egy felállítandó **sajtóosztály** útján látom megvalósíthatónak a kitűzött célt.

A sajtóosztály tagjai egy sajtókoordinátor/szóvivő, egy-egy polgári illetve büntető ügyszakos sajtószóvivő, illetve egy vagy kettő sajtótitkár lenne, akiknek a munkáját egy erre kijelölt informatikus is segítené.

El kell készíteni, illetve aktualizálni kell a törvényszék sajtószabályzatát, ki kell alakítani egy olyan folyamatrendszert, ami biztosítja azt, hogy a sajtóosztályhoz eljussanak a tárgyaló tanácsoktól azok az információk, amik szükségesek ahhoz, hogy a feladatukat hatékonyan és időszerűen el tudják látni.

Ennek első lépője már a szignálás során jelentkezik, a sajtóérdeklődésre számot tartó ügyeket meg kell jelölni, ezekben az eljáró tanácsok és a sajtóosztály között folyamatos kapcsolatnak kell lenni, hogy a szóvivő naprakész információkkal rendelkezzen, illetve az ügy kapcsán a sajtóosztály is ki tudja dolgozni a **sajtóstratégiáját**.

Szükségnek és jó megoldásnak tartom, ha a sajtóosztály nem csak a média megkeresésére reagál, hanem „elébe megy” a megkereséseknek és irányított sajtóstratégiát alakít ki egy-egy ügy kommunikációja kapcsán.

A belső szervezeti kereteken túl fontos a jó kapcsolat kiépítése a sajtószervekkel, ennek érdekében fel kell használni a máshol már bevált módszereket (sajtóreggeli), lehetőséget kell adni a személyes kapcsolatok kiépítésére és arra, hogy a tájékoztatás kapcsán az igényeit mindkét fél, a sajtó és a bíróság is kifejezésre tudja juttatni és a közös nevezőt meg lehessen találni.

A BKT **honlapjának** fontos szerepe van a tájékoztatásban, nagy hangsúlyt kell fektetni arra, hogy a sajtó és a külső személyek részére szánt információk megfelelő terjedelemben, stílusban és naprakészen jelenjenek meg azon.

5.6. Országos programokban való részvétel erősítése.

Az országos programokban és a központi igazgatásban való részvétel megkönnyíti és elősegíti a külső kapcsolatok erősítését, hozzájárul az információcseréhez, az együttműködéshez, aminek végső célja az ítélkezési gyakorlat egységesítésében nyilvánul meg.

Szeretném, ha ettől a BKT nem elzárkózna, hanem ebben élen járna, kiaknázva a meglévő tudást, gyakorlatot, tapasztalatot, amely a bíró kollégákat jellemzi.

5.7. A bírósághoz való hozzáférés

A bírósághoz való hozzáférés biztosítása, egyszerűsítése az OBH Elnökének kiemelt stratégiai célkitűzése, a társadalmi elvárásokhoz igazodóan, amelynek valamennyi bírósági szervezetnek meg kell felelnie, a maga sajátosságainak figyelembe vételével.

Az OBH elnökének döntése alapján és az OBH támogatásával a Szigetszentmiklósi Járásbíróságon került átadásra 2018. október 3.-án az országban a második korszerű **ügyfélcentrum**. A támogatást megköszönve bízunk abban, hogy hamarosan további ügyfélcentrumok kialakítására kerülhet sor, hiszen ezek megjelenésükben, felszereltségükben és funkcionalitásukban a modern kor követelményeinek megfelelnek, az ügyfelek számára színvonalas szolgáltatás nyújtását teszik lehetővé amellet, hogy megjelenésük is méltó a bírósági hivatás tekintélyéhez.

A tájékoztatás fontos eszköze a **honlap**, amelynek aktualizálására, az ügyfeleknek szóló információk, tájékoztatások feltöltésére a jövőben is kiemelt figyelmet kell fordítani.

Ugyancsak ebbe a körbe tartozik az OBH által az EKOP projektek során megvalósított **informatikai fejlesztések**, eredmények igénybe vételének lehetőségéről szóló tájékoztatás, így például az EKOP 2.A.2. projektben kifejlesztett sms és email értesítést küldő szolgáltatás, a betekintési jog biztosítása, illetve az EKOP 2.1.22. projektben kifejlesztett elektronikus panaszbenyújtás lehetősége.

Ezen fejlesztések, amellet, hogy az ügyfelek részére is megkönnyítik a bírósághoz való fordulást, az ügyintézés, a kezelőirodák, elnöki irodák munkaterhének csökkentésével a bírósági szervezet részére is előnyt biztosítanak.

A **Digitális Bíróság** projekt a bírósági igazgatás elektronikus továbbfejlesztésével számtalan olyan elemet foglal magában, amelyek alkalmazása estén – többek között – a bírósághoz való hozzáférés

is egyszerűsödik.

5.8. A bírósági szervezeten kívüli kapcsolatrendszer

5.8.1. Kapcsolat a hivatásrendekkel

A törvényszékek rendszeres munkakapcsolatban álló hivatásrendekkel (Ügyészség, Ügyvédi Kamara, Rendőrség) és képviselőivel **rendszeres kapcsolatra**, kommunikációra van szükség. Hasznosnak gondolom, ha ezen szervezetek képviselőivel elsősorban a szakmai vezetők rendszeres időközönként egyeztetést tartanak, ahol fel lehet vetni az esetleges problémákat, azokat meg lehet vitatni és arra megoldást lehet találni.

Ezen túl hasznosnak tartanám a hivatásrendek képviselőinek **meghívását** a kollégiumi ülésekre, vagy azok egy részére, ami országosan több helyen már működő gyakorlat.

A hivatásrendek erre irányuló igénye esetén ugyancsak adoptálható jó gyakorlatnak tartom a kollégiumok jelentősebb határozatainak, kollégiumi állásfoglalásainak, szakmai anyagainak a **megküldését** részükre. Ezek ismerete az eljárásban részt vevők által a bírák munkáját is segíti.

5.8.2. Kapcsolat az egyetemekkel, oktatási intézményekkel.

Az egyetemekkel való kapcsolatot mindenképpen bővíteni szeretném, a kölcsönösségre és a nyitottságra helyezve a hangsúlyt. Ennek keretében hasznosnak gondolom, ha egyes szakmai tanácskozásokra előadóként meghívást nyernének egyetemi oktatók is, akik esetlegesen más nézőpontú, más megközelítésű gondolatokat tudnak megosztani a bírakkal.

A kapcsolat kiépítése, megszervezése és rendszeressé tétele érdekében **együttműködési megállapodások** megkötését kezdeményezném, elsősorban az állam és jogtudományi karokkal, de adott esetben nyitott lennék más felsőfokú intézménnyel való kapcsolat kiépítésére is.

Együttműködési megállapodások keretében nyílhatna arra is lehetőség, hogy a BKT szervezett keretek között és erre vonatkozó protokollt kidolgozva, a bírósági eljárás és gyakorlat megismerése érdekében **szakmai gyakorlóléhelyet** biztosítson a joghallgatók részére.

A felsőoktatási intézményekkel a kapcsolatok kiépítése és erősítése azért is lenne fontos, mert ezáltal lehetőség lenne egyetemi oktatók bevonására például az oktatásba, másrészt a fogalmazói, titkári és nem utolsó sorban a bírói munka népszerűsítésére is kiaknázható lenne a kapcsolat.

Az utóbbi időben sajnos azzal kellett szembesülnünk, hogy meghirdetett titkári álláshelyre nem, vagy nem megfelelő jelöltek jelentkeztek. Szükség lenne arra, hogy aktívan lépjünk fel ezen a téren, a bírósági (titkári, fogalmazói, ügyintézői) munka iránti érdeklődést felkeltsük és megmutassuk

annak lehetőségét, hogy milyen előnyökkel járhat a szakvizsgázott jogászok számára ez a hivatás. Ennek egyik elsődleges terepe lehetne az egyetemek, akik a végzett hallgatókkal általában tartják a kapcsolatot, de már az egyetemisták számára is szükséges lenne a bírósági szervezet népszerűsítése, az OBH által célul kitűzött „bírósági brand” megismertetése.

5.8.3. Nemzetközi kapcsolatok.

A Budapest Környéki Törvényszék jelenleg rendszeres nemzetközi kapcsolattal nem rendelkezik.

Az OBH pályázati felhívásainak köszönhetően több bíró vett részt nemzetközi rendezvényen, képzésen. Ezt a jövőben is támogatni és ösztönözni szeretném, hiszen ezáltal olyan speciális többlettudáshoz, ismerethez lehet jutni, amely a mindennapi ítélkező tevékenység során is hasznosítható.

Fontos azonban, hogy ezekről a külföldi utakról, konferenciákról, az ott elhangzottakról az azokon részt vevő kollégák beszámoljanak, a megszerzett tudást megosszák, ennek a szabályait és protokollját szintén ki kell dolgozni.

Az EJTN lehetőséget biztosít bíróságok számára is, hogy közösen pályázzanak kapcsolatépítésre, meghatározott területeken. Úgy gondolom, hogy ezt a lehetőséget mindenképpen érdemes lenne kihasználni, egyrészt a szervezet érdekében, hiszen az ország második legnagyobb törvényszéke esetében ez szinte elvárás kellene, hogy legyen, másrészt a bíró kollégák számára is nagyobb lehetőséget tudnánk ezáltal biztosítani és szélesíteni a nemzetközi kapcsolatok lehetőségét.

5.9. Bírósági integritás.

Az integritást kiemelt területként kezeltem korábbi vezetői munkám során is, megtisztelő volt, hogy részt vehettem az Etikai Kódex megalkotásában és jelenleg is tagja lehetek az Integritási munkacsoportnak.

Az integritás minden bíróság esetében az ítélkezés és az igazgatás átláthatóságát jelenti.

Az igazgatás területén a megfelelő tájékoztatás, a kommunikáció, a döntések és azok indokainak nyilvánossága és következetessége, ami a legfontosabb. Kiszámítható és ellenőrzött igazgatási modellre van szükség minden szervezet szintjén.

Az Alkotmányvédelmi Hivatal által szervezett Awareness képzések rendkívül hasznosak, ezek ismétlődő megtartását és azon a bírák és igazságügyi alkalmazottak részvételét mindenképpen szükségesnek tartom.

Fontos a biztonság kérdése, egyrészt természetesen a fizikai biztonság, az épületek biztosítása, amely jelenleg minden épületben megfelelően megoldott.

Másrészt nagyon fontos az **informatikai biztonság**, amely a folyamatosan változó környezet miatt folyamatos fejlesztést kíván meg, ezen felül pedig a kollégák folyamatos képzését, tájékoztatását is, amelyhez a már említett Awareness képzések is például megfelelő keretet biztosíthatnak.

Az ítélkezés területén az **ügyelosztási rend** következetes betartása kiemelt fontosságú, miként az is, hogy átszignálásra csak kivételesen kerüljön sor, indokolt esetben.

5.10. Képzés.

A képzést kiemelkedő fontosságúnak tartom valamennyi bíró és igazságügyi alkalmazott vonatkozásában.

A képzésre képzési tervet, stratégiát kell készíteni

Ennek keretében:

- meg kell határozni a képzés célját, azt a területet, amely igényli (akár jogszabály-változás, akár más okból) az ismeretek fejlesztését
- ki kell választani a megfelelő képzési módszert (előadás, workshop, írásbeli tájékoztató)
- fel kell mérni a szervezéshez szükséges személyi és tárgyi feltételeket,
- meg kell határozni a képzés résztvevőinek körét,
- ki kell választani és felkérni az előadókat, moderátorokat,
- a képzésről emlékeztetőt, összefoglalót kell készíteni,
- a képzés eredményét értékelni kell.

Hasznosnak látnám és szorgalmazni szeretném más törvényszékekkel, illetve a Fővárosi Ítéltáblával közösen szervezett képzéseket is, amelyek a szakmai tapasztalatcserére is lehetőséget nyújtanak.

5.11. Hagyományápolás

Az Országos Bírószági Hivatal elnöke nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a bírósági szervezet hagyománya, története bemutatásra és megővése érdekében lehetőség is nyílt arra, hogy a törvényszékek, ítélőtáblák az OBH által kiírt történeti pályázaton vegyenek részt (Ráth György Bírószági Történelem és Hagyományápolás Pályázat). Amennyiben erre a jövőben is lehetőség nyílik, feltétlenül érdemesnek tartom élni ezzel a lehetőséggel és pályázni, a BKT történetének megismertetése, hagyományának ápolása nem csak lehetőség, de kötelező feladat is egyben.

A Budapest Környéki Törvényszék kollektívájába tartozni akár bíróként, akár vezetőként rangot és megtiszteltetést jelent. A pályaműben igyekeztem meghatározni a célkitűzéseimet, bemutatni azokat az elképzeléseket, összefoglalni az elveket, amelyekkel a kitűzött célokat elérhetőnek tartom.

Ehhez kérem a Budapest Környéki Törvényszék bírói karának támogatását és az Országos Bírósági Hivatal elnökétől, amennyiben a tisztség ellátására alkalmasnak talál, az arra történő kinevezésemet.

Budapest, 2018. október 13.

dr. Gerber Tamás

